

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

II. Haeresis ex pseudomartyrum suorum pervicatia magna cepit
incrementa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

nistra. Sejuncta sunt longe divina ab humanis cõ-
silia. Quæ hominibus uno modo deliberata sunt,
Deus alio exsequi solet: ac justitiæ suæ malleo homi-
nũ corda quovis ferro & adamãte duriora prius
ferire non cessat, quam emollita fuerint, & divine
se subiecerint voluntati. Vidimus hætenus Hære-
ses in Francia ortum & progressum; non multo
post ejusdem decrementum, ac tandem quibus ad
futurum sæculum vivere contigerit, præcipitem
visuri ruinam: Interea vero miserorũ illorum atq;
obscætorum hominum supplicia lectori repræ-
sentemus, eorumq; inter ferrum ac medios ignes,
quibus tamquam Sathanæ martyres ustulandi ob-
jecti sunt, pertinaciam expendamus.

QVOMODO DIABOLVS TAMQVAM DEI
Simia, suos quoque habeat martyres.

CAPUT SEXTUM.

ARGVMENTVM.

- I. Quanto inculpatus in speciem vivunt heretici,
tanto magis nocent.
- II. Heresis ex pseudomartyrum suorum pervicacia
magna cepit incrementa.
- III. Hereticorum supplicia Catholica Ecclesia ma-
gis nocuerunt, quam profuerunt.
- IV. Potest hereticus pro Iesu Christo mortem obire,
nec tamen propterea Martyris nomen meretur.
- V. De vera & ficta constantia.
- VI. Etiam diabolus suos habet martyres.

PAntheram ajunt rerum Naturalium scripto-
res tam suavem spirare odorem, ac pellẽ ha-
bere tam pulcra versicolorum macularũ varietate
distinctam, ut reliquas feras ad sese alliciat, & ille-
ctas devoret: utpote omniũ maxime ferum & sæ-
vum animal, quod & nominis ipsa testatur ratio,
à τὸν & θῆρ, id est, omnimoda feritate derivati.
Ejusdem naturæ & ingenii est diabolus, dũ nimirũ
hæreticorum feritatem & sordes suaveolenti qua-
dam & grata virtutum specie tegit, eaq; simpliciu
animos ad se allicit, quos deinde illa infernalis pã-
thera ferino suo rictu deglutit ac devorat. Hinc est
quod plerunque hæreticos videmus initio miram
quandam vitæ ac morum integritatem præ se fer-
re, ut non sanctificati tantum, verum etiã deificati
quodammodo videantur; sicut ex Adamitarum &
Anabaptistarum exẽplis hodie quoq; patet. Acqui-
santũ ab hoc hominum genere majus est periculũ,

quod sub persona hac simulata inveteratam suam
malitiam celant, & sub vultu nive ac marmore cã-
didiorum animum ebena nigriorem ac duriorẽ ge-
runt. Hinc magnus ille Origenes recte dixit, ab Hæ-
reticis bonæ vitæ majus esse periculum, ut qui fa-
cilius doctrinam suam alius obrudant quam ii qui
moribus sunt dissolutis. Qui enim male vivit, ut i-
dẽ inquit, nõ facile aliis erroneam suam doctrinã
persuadebit: at qui bonis est moribus, facile eorũ
qui aurem ipsi præbent, simplicitati imponet, bon-
næ atque integræ vitæ velo perniciosam suam &
hæreticam doctrinam celans. Eoque idem monet
Origenes, ut hæreticos probam in speciem vitam
agentes in primis fugiamus, ut quorum mores non
tam à Deo quam à diabolo dirigantur: & quorum
bona opera velut esca sunt, quã diabolus hamo er-
roris inducit. Idem ante Origenẽ S. dixit Ignatius,
monens, Ut eos qui novam adferunt doctrinã, et-
iamsi homines sint fide digni, etiamsi frequenter
jejunent, etiamsi castitatem sollicitè custodiãt, et-
iamsi miracula faciant, adeoque Prophetico spiri-
tu sint præditi, tanquam lupos ovilibus pellibus te-
ctos, fugiamus, atque etiamsi bona sua pauperibus
erogent, etiamsi miracula faciant, montes trans-
ferant, & per medios ignes, ad conciliandam opi-
nionibus suis fidem, transeant, horrori nihilomi-
nus atque abominationi habeamus.

Hac vitæ ac morũ, Christianis digna, si exteriora
spectes, simplicitate ac modestia, primo Luthe-
rani, ac deinde Calvinistæ multos in Gallia dece-
perunt: qui quũ credere nõ possent, falsam doctri-
nam vitæ tam sanctæ atq; innocentis comitẽ esse
posse, nec sub tam exquisito Anchisæ ducis vestitu
tam sædã eluviẽ latere, majorũ deserta religione,
ad homines ejusmodi nihil nisi meram sanctitatẽ
spirantes, defecerunt. Nihil illis frequentius in ore
erat quam Iesu Christi nomen: nullũ aliud jus-
jurandum quam unum illud *Certe* vel *Ita*, inter eos
audiebatur. Sicut omnis luxus, superbix, & cetero-
rum in Mundo, ac præsertim apud Catholicos,
ut illi jaebant, frequentiu vitiorũ hostes se pro-
ferebantur. In festis solennioribus & epulis loco ti-
biarũ & chorearum, sublatis mensis, ex Bibliis ali-
quid legebatur, aut spiritualis quædã cãtio, in pri-
mis Psalmus aliquis, postquã is liber in rhy-
mos redactus fuit, cantillabatur. Femina in primis sin-
gularẽ in vestitu & habitu modestiam præ se fere-
bant, sic ut in publico Evæ quædã dolentes, aut Ma-
riæ Magdalenæ pœnitentes viderentur, ut Tertul-
de sui ævi mulierib⁹ loquitur. Viri toti mortificati,
Gg
Spiri-

Spiritus S. cæstro sive enthusiasmo quodâ percussî videbantur. Quid multis? Ioannis illius Baptistæ, in deserto pœnitentiam prædicantis personâ præ se ferébât. Quibus super ceteris vigilandi cura demandata erat, si quando eis, occurrerent, nuru aut oculi nictu quid vellent indicabant. Quin ex solis gestibus suos agnoscebant, ut olim gladiator ille, qui ex sola elegantia retrocedendi eos qui è schola sua prodissēt, à ceteris facile distinguebat. In hac externa modestia iidem nihil quam humilitatē & obedientiâ ostentabant, non crudelitatem, sed patientiam, non occidendo, sed moriendo doctrinam suâ se confirmare velle professi: sic ut veteres illi Christianorum mores, & primitivæ Ecclesiæ innocentia in eis revixisse, adeoque cum Reformatione illa aureum sæculum rediturum videretur.

III. Rogi interea passim accensi viscebantur. Sed quemadmodum ex una parte iustitiæ ac legû severitas in officio populum continebat; sic eorum qui ad supplicia ducebantur, & qui vitam citius quam opinioniones suas eripi sibi pariebantur, incredibilis pertinacia multos in stuporē dabat. Quis enim nō miretur, simplices mulierculas ultro tormēta subire, ut fidei suæ dent experimentū, & ad mortē ductas, Iesū Christū Salvatorē in clamare, ac Psalmos cantillare? Virgines ad acerbissimos suppliciorū cruciatus alacrius quā ad lectū nuptialē properare: Viros terribili conspecto suppliciorū apparatu, gaudio exultare, & semiustulatos ex ardente rogo ipsi suppliciorum auctoribus illudere, candentiū forcipum lanarius in domito animi robore atque alacri vultu sustinere, omnes deniq; acerbissimorū dolorum fluctus inter carnificum manus, tam quā rupem immotam excipere atque elidere, atque ita velut ii qui Sardoam herbam comederunt, ridentes mori? Tristitia sane illa incredibilis constantiæ spectacula non simpliciorum modo, verum etiam gravium virorum animis non exiguum scrupulū iniecerunt: quum credere non possent, malam eā causam esse pro qua illi tam alacriter mortē subibant. Alii miseris condolentes, indignatione cōtra persecutores exardecebant: & si quando nigricantes illos palos, catenis innexos, suppliciorum testes, aspicerent, à lachrymis temperare sibi non poterant, ipso corde eū oculis cōplorante. Inde multos desiderium cepit eorū libros legendi, & Fidei fundamenta cognoscēdi, à qua ne exquisitissimis quidem cruciatibus avelli eos posse videbant: quūque ea in re nullo alio quā proprii sensus & iudicii ductu uterentur, facile nonnulli in errorē abrepti sunt

cas opiniones quæ primæ occurrissent, mordicus amplexi, ita animo impressas ut nullo tormentorū aut suppliciorum metu obliterari possent. Quid multis? quanto plures igni addicebantur, tanto plures ex eorundem cineribus renasci videbantur.

Bonum virum, Dei amatē & Catholicæ religionis observantissimū sæpe narrantem audivi, quum puer adhuc nescio quē hominē de schola, Vindocinū nomine, Aginni ad fluminis ripā cremari vidisset, se & multos alios tam tristi atque inusitato ante hac spectaculo magnopere fuisse attonitos ac confusos: ut qui persuadere sibi nō possent, quin is qui moriens solū Iesum Christū in ore habebat, solū Iesum Christū invocabat, injuste ad mortē esse damnatus. Memini quū Annas Burgus Parisiensis Senator Lutetiæ ignis supplicio esset extinctus, totā civitatē ejus cōstantia obstupuisse. Nos quidē à supplicio reversi, in Collegiis nostris tanti hominis morti illachrymati fumus, ejusq; jã mortui causam disceptavimus, nō sine execrationibus in Iudices illos injustos (sic enim nobis persuaseramus) à quibus ille iuste erat condēnatus. Hujus sane quā ex ipso rogo habuit, una oratio, plus Catholicæ Ecclesiæ detrimētū attulit quā centū Ministri afferre potuissent. Equidē sic existimo, quā primū oborta sit hæresis, expedire forte Auctorē publice supplicio affici & medio tolli, ut alii unius aut paucorū exēplo sapientiores facti, ab ejusmodi contagione sibi caveant. Sicut enim viperarū morsus non nisi earundē cineribus sanari potest; sic quæ Hæresiarum, genimina viperarū, dant vulnera, nulla re melius quā eorundē cineribus curantur. Quāvis enim Ioannis Hussi publice cōbusti supplicii discipulorū animos multo magis accenderit atq; efferarit, quorū tanta fuit erga magistrū reverentia, ut etiā terram ubi crematus ille fuerat, secū asportarint, quum cineribus in profluentē abjectis potiri non possent. fatendum tamen est, Bohemiæ regis ignavia hæresi illi præcipuā crescendi ac multa in regno crudeliter ac nefarie patrandi occasio dedit. Alia ratione optimus noster rex Philippus Augustus quondā usus est, qui Cottereatorū in Gallis & Flandria Anno M. CXXVII. ut Annales nostri testantur, natam hæresin, simul & semel radicitus extirpavit. Idē Albigenes tam legibus quā armis persequens, omnes fere ad internecionē delevit. Quando malum aliquod invaluit atq; inveteravit, publica illa & tristitia iustitiæ exēpla periculosa admodū ejus tollendi sunt remedia, ut quibus incendiā sæpius excitentur quā restinguantur.

Varia